

Wspólne oświadczenie

Więcej czujności w zakresie sojuszy podmiotów handlu detalicznego, by wzmocnić łańcuch dostaw rolno-spożywczych w UE

Poniższe oświadczenie zostało wydane w imieniu trzech stowarzyszeń handlowych reprezentujących rolników i spółdzielnie rolnicze (Copa-Cogeca), producentów żywności (FoodDrinkEurope) i marek (AIM) w odpowiedzi na raport Wspólnego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej (WCB) na temat sojuszy podmiotów handlu detalicznego i ich wpływu na łańcuch dostaw żywności, który został opublikowany 13 maja.

Bruksela, 15 maja 2020 – Z zadowoleniem przyjmujemy raport WCB na temat sojuszy podmiotów handlu detalicznego i ich wpływu na łańcuch dostaw żywności, który potwierdza, że mogą z nich wynikać nieuczciwe i antykonkurencyjne zachowania. Raport pokazuje jednak również, że potrzeba więcej badań, aby zrozumieć negatywny wpływ sojuszy podmiotów handlu detalicznego na cały łańcuch dostaw. Do 1 maja 2021 r. państwa członkowskie UE mają przyjąć i opublikować środki mające na celu transpozycję dyrektywy 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych, a niniejszy raport jest wydanym w samą porę przypomnieniem celów dyrektywy, dotyczącym szeregu nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez nabywców lub grupy nabywców wobec reszty łańcucha dostaw.

Wyrażamy uznanie dla WCB za analizę tej złożonej kwestii, gdyż bardzo ważne jest uzyskanie jasności i przejrzystości co do tego, w jaki sposób zachowania pojawiające się w jednym ogniwie łańcucha mogą wywołać reakcję łańcuchową obejmującą pozostałe ogniwa - od pola do stołu.

Analiza, rozpoczęta na wniosek Parlamentu Europejskiego po przyjęciu dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w 2019 r. - którą nasze stowarzyszenia w pełni poparły - stanowi przegląd sposobów tworzenia i funkcjonowania sojuszy podmiotów handlu detalicznego. Podkreśla, że doprowadziły one do zwiększenia koncentracji rynku, na przykład we Francji, gdzie cztery sojusze są odpowiedzialne za 90% sprzedaży artykułów spożywczych. Podobnie silną pozycję zajmują sojusze podmiotów handlu detalicznego na innych rynkach, takich jak Niemcy, Włochy, Holandia i Belgia.

W raporcie przyznaje się, że taka koncentracja może prowadzić do antykonkurencyjnych lub nieuczciwych praktyk handlowych, które „mogą mieć negatywny wpływ na konsumentów lub uczestników łańcucha dostaw wyższego szczebla”. Bez niezbędnych zabezpieczeń, łączenie siły nabywczej skutkuje znaczącym zachwianiem równowagi na niekorzyść dostawców. W przypadku wielu dostawców presja i czynnik strachu mogą osiągnąć skrajny poziom, zmuszając ich do zgody na płatności niepokrywające kosztów produkcji.

W raporcie wskazano, że „ewentualne korzyści, jakie sojusze podmiotów handlu detalicznego mogą przynieść konsumentom, mogą zostać zniwelowane przez ewentualne szkody wyrządzone podmiotom działającym na rynku wyższego szczebla” i w związku z tym wezwano „władze do zachowania czujności w celu rozwiązania ewentualnych problemów wynikających z unijnego prawa konkurencji, dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych i odpowiednich krajowych przepisów prawnych”. Z analizy wynika, że ewentualna efektywność sojuszy podmiotów handlu detalicznego w zakresie cen konsumpcyjnych może być ograniczona,

szczególnie w przypadku sojuszy dużych sieci handlowych, które działają na tym samym rynku. Potencjalne korzyści płynące z takiej efektywności należy zawsze porównywać z ich negatywnym wpływem na innowacyjność produktów, zrównowagę i ogólną konkurencję na rynku. Europejskie sojusze podmiotów handlu detalicznego skłaniają się ku negocjacom z międzynarodowymi dostawcami zarówno marek, jak i marek dystrybutora, ponieważ sojusze „wywierają istotne efekty sieciowe ... oczywiście rolnicy są również pośrednio powiązani z detalistami, gdy produkty rolne są przetwarzane na końcowe produkty spożywcze”. W ocenie skutków dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych przedstawiono tło złożonych interakcji i zależności w łańcuchu dostaw rolno-spożywczych, które stały się bardziej widoczne w związku z obecnym kryzysem COVID-19.

Wzywamy państwa członkowskie, aby nadal kierowały się podejściem „sprawiedliwość dla wszystkich” i zapewniły szybkie wdrożenie dyrektywy NPH do 1 maja 2021 r. (która wejdzie w życie najpóźniej do 1 listopada 2021 r.), aby umożliwić stworzenie silnego i zdrowego europejskiego łańcucha dostaw rolno-spożywczych.

Kwestie poruszone w raporcie WCB powinny skłonić Komisję Europejską i krajowe organy ds. konkurencji do większej kontroli w zakresie tworzenia i funkcjonowania sojuszy podmiotów handlu detalicznego oraz do dalszych badań nad wpływem tych sojuszy na łańcuch dostaw. Taka dogłębna analiza pozwoliłaby na przyjęcie holistycznego podejścia politycznego do funkcjonowania łańcuchów żywnościowych, opartego na przejrzystości i sprawiedliwości w całym łańcuchu dostaw.

-KONIEC-

Informacje

AIM to Europejskie Stowarzyszenie Marek reprezentujące producentów marek w Europie w kluczowych kwestiach, które wpływają na ich zdolność do tworzenia, dystrybucji i wprowadzania marek na rynek. Do AIM należy - bezpośrednio lub pośrednio poprzez swoich członków korporacyjnych i członków stowarzyszeń krajowych - 2500 przedsiębiorstw, od MŚP po międzynarodowe korporacje.

Kontakt: razvan.antemir@aim.be / eva.schneider@aim.be

Copa and Cogeca to zjednoczony głos rolników i spółdzielni rolniczych w UE. Wspólnie organizacje te zapewniają zrównowagę, innowacyjność i konkurencyjność unijnego sektora rolnictwa i gwarantują bezpieczeństwo żywnościowe 500 mln osób w Europie. Copa reprezentuje ponad 23 mln rolników i ich rodzin, a Cogeca – interesy 22 tys. spółdzielni rolniczych. Zrzeszają 66 organizacji z państw członkowskich UE. Wspólnie są jedną z największych i najaktywniejszych organizacji lobbystycznych w Brukseli.

Kontakt: paulo.gouveia@copa-cogeca.eu / ksenija.simovic@copa-cogeca.eu

FoodDrinkEurope reprezentuje branżę produkcji żywności i napojów. Organizacja zrzesza 294 tys. przedsiębiorstw i 4,7 mln pracowników. Sektor żywności i napojów skupuje 70% unijnych produktów rolnych i stanowi największą branżę produkcyjną w Europie.

Kontakt: w.surman@fooddrinkeurope.eu

CDP(20)3258:1
